

Opinie

“Het allermooiste is de lijfelijke kennis die nodig is om een ambachtelijk product te maken”

Wendy van Wilgenburg

Filmmaakster

‘Na mijn studies culturele en visuele antropologie ben ik filmmaakster geworden. Mijn specialisme is het maken van documentaires over ambachten. Ik maakte films over de bouw van een viool (De Ideale Klank), het houten van letters in steen (Inscriptvm) en de reconstructie en restauratie van molen De Huisman. Ik ben op zoek naar gepassioneerde mensen, ik zoek een combinatie van de persoon en zijn ambacht. Dat ik vaak bij ‘traditionele’ ambachten uitkom is geen toeval. Het zijn ambachten met een mooie, rijke geschiedenis. Hoewel natuurlijk ook nieuwe dingen interessant kunnen zijn. Ik heb ook wel eens research gedaan voor een film over graffiti, ik houd van de passie van de schrijvers en hun vaardigheden, maar wilde uiteindelijk geen illegale activiteiten filmen.

Voor mijn films doe ik heel veel research. Wat ik het allermooiste vind, is de lichamelijke kennis die nodig is om een ambacht te beoefenen. Om dit goed te kunnen overbrengen wil ik door en door weten wat die persoon aan het doen is, welke positie hij inneemt, welke spieren hij aanspant. De ambachtsmensen beheersen hun ambacht vanuit hun lijf. Elke discipline heeft zijn eigen vaardigheden en ieder ambacht heeft zijn eigen motoriek. Het is een kennis die door oefening is geperfectioneerd, met de handwerktuigen die daar bij horen. Je ziet onmiddellijk het verschil als je een leerling naast een meester ziet. Door oefening krijgen de ambachtsmensen meesterschap en het duurt jaren

voordat dit meesterschap in je lijf gaat zitten. Dat wil ik inzichtelijk documenteren en film is hiervoor ultieme geschikt.

Daarmee wil ik ook een inspiratie zijn voor anderen. Ik wil de waarde van het ambacht laten zien, bijvoorbeeld met het filmfestival dat ik onlangs organiseerde, Ambacht in Beeld, waarvan ik hoop dat het een jaarlijkse traditie wordt. Ook geef ik cursussen 'ambachtsfilm maken' voor jongeren. In het begin vraag ik ze dan of ze weten wat een ambacht is. Meestal zeggen ze nee. Na de cursus weten ze niet alleen hoe ze een film

moeten maken, maar hebben ze ook het ambacht leren waarderen.

Ook het immaterieel erfgoed aspect vind ik belangrijk, ik ben antropoloog en ben dus heel geïnteresseerd in de context, in de geschiedenis en de betekenis. Maar ik vind het lastig om dat in een film te laten zien. Ik heb een grote hekel aan het toevoegen van een voice over, mijns inziens verstoort dit de intimiteit. De toelichting over de traditie en de context is belangrijk, maar die kun je beter geven met behulp van een ander medium, bijvoorbeeld via een begeleidende website of in een boek.'

